

 **Задача 125.** (K2, ВиС 2023) Според компания за производство на чипове, само 1 на всеки 1000 чипа е неизправен.

1. Как бихте оценили вероятността от 100 чипа да има поне 1 неизправен чрез ЦГТ? Какви други начини бихте предложили?

---

<sup>2</sup>Забелязан от Newcomb в логаритмични таблици през 1881 и при по-голям набор от данни от Benford през 1934.

<sup>3</sup>Ако имате време, може да опитате да пресметнете вероятностите и за цифрите, по-големи от 1 и да сравните с разпределението на Бенфорд.

2. Неравенството на Бери-Есен гласи, че ако  $X_1, \dots, X_n$  са iid сл. вел. и

$$\mu := \mathbb{E}X_1, \sigma := \sqrt{DX}, \rho := \mathbb{E}(|X - \mu|^3) < \infty, Z_n := \frac{X_1 + \dots + X_n - n\mu}{\sigma\sqrt{n}},$$

то

$$\sup_{x \in \mathbb{R}} |\mathbb{P}(Z_n \leq x) - \Phi(x)| \leq \frac{\rho}{2\sigma^3\sqrt{n}}.$$

Как това може да е полезно при евентуално решение на 1.? При какви  $n$ , грешката при приближение чрез ЦГТ би била под 0.001, ако приемете че информацията, дадена от компанията е вярна?

(125) 1.  $X_i \sim \text{Ber}(\frac{1}{1000})$   $\mu = E[X_i] = \frac{1}{1000}$   $\sigma = \sqrt{D[X_i]} = \sqrt{\frac{999}{1000^2}} \approx 0.0316$

$\bar{X} = X_1 + \dots + X_{100}$   $Z \sim N(0, 1)$

$P(\bar{X} > 1) = P\left(\frac{\bar{X} - n \cdot \mu}{\sigma \sqrt{n}} > \frac{1 - n \cdot \mu}{\sigma \sqrt{n}}\right) = P\left(Z > \frac{1 - 100 \cdot \frac{1}{1000}}{0.0316 \cdot 10}\right) = P\left(Z > \frac{0.9}{0.316}\right) =$

$= P(Z > 2.85) \stackrel{\text{CDF}}{\sim} 1 - \Phi(2.85) \approx 0.22\%$

2.  $p = \frac{1}{1000} \cdot \left|1 - \frac{1}{1000}\right|^3 + \frac{999}{1000} \cdot \left|0 - \frac{1}{1000}\right|^3 =$   
 $= \frac{1}{1000} \left(\frac{999}{1000}\right)^3 + \frac{999}{1000} \cdot \left(\frac{1}{1000}\right)^3 = \frac{999^3 + 999}{1000^4} \approx 10^{-3}$

Бере-Есеев дава оценка отгоре за грешката при използване на приближение чрез ЦГТ за  $n=100$ :

$\frac{p}{2\sigma^{\frac{3}{2}}\sqrt{n}} = \frac{1}{10^3} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{10} \cdot \frac{89}{10^3} \approx \frac{2/81}{10^6} 178.02 \approx \frac{8.9}{10^3}$

Ако искаме

$\frac{p}{2\sigma^{\frac{3}{2}}\sqrt{n}} < 0.001 \Rightarrow \sqrt{n} > \frac{p \cdot 10^3}{2\sigma^{\frac{3}{2}} \cdot 10^2} \Leftrightarrow \sqrt{n} > \frac{1}{2 \cdot 10^2} \cdot \frac{89}{10^3} 178.02$   
 $= \sqrt{n} > \frac{89}{2 \cdot 10^5} \Rightarrow n > \frac{89^2}{4 \cdot 10^{10}} 4922$